

โครงการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรรายย่อยในประเทศไทย เวียดนาม และอินโดนีเซีย ผ่านการเชื่อมโยงตลาดทางการผลิตเพื่อเกษตรกรรายย่อย

ความเป็นมา

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ซึ่งมีเนื้อที่ถือครองน้อยกว่า 1 เฮกตาร์และเมื่อไม่มีการรวมกลุ่มเกษตรกรก็ยิ่งทำให้เกษตรกรอยู่ในตำแหน่งที่ขาดอำนาจในการต่อรองในการเข้าถึงตลาด ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและขาดการเข้าถึงวิธีการผลิตที่ทันสมัย ไม่มีความรู้เพียงพอในเรื่องการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตและเครื่องจักรกลทางการเกษตร รวมถึงการได้รับบริการด้านการเงิน

ในขณะเดียวกันผู้บริโภคก็คำนึงถึงคุณภาพของข้าว ซึ่งส่งผลให้เกิดการตั้งกฎระเบียบที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยในอาหาร คุณภาพและระบบการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืน และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตข้าวจากประเทศไทย เวียดนามและอินโดนีเซียกำลังเผชิญความยากลำบากในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎระเบียบด้านความปลอดภัยในอาหารและสนองความต้องการของประเทศผู้นำเข้าข้าวที่มีมากขึ้น หากการเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรและหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งออกยังไม่มีประสิทธิภาพ การควบคุมคุณภาพข้าวก็ยังมีเป็นสิ่งที่ทำได้ยากและมีความเสี่ยงสูง

นอกจากนี้ ภาคการเกษตรยังได้รับผลกระทบอย่างมากจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากการใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกและเกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ดังนั้นเกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกข้าวจึงเผชิญความเสี่ยงจากการเข้าถึงตลาดสากลเพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้ขาดรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัว

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรรายย่อยในประเทศไทย เวียดนาม และอินโดนีเซีย ผ่านการเชื่อมโยงตลาดทางการผลิตเพื่อเกษตรกรรายย่อย

แนวทางการดำเนินงาน

โครงการฯ จะดำเนินการลดสารเคมีตกค้างในห่วงโซ่คุณค่าข้าว พร้อมทั้งนำเสนอระบบรับประกันคุณภาพข้าว มาตรการเหล่านี้จะสอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัยทางอาหาร ข้อบังคับของภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงกฎระเบียบของสังคม

และสิ่งแวดล้อมสำหรับการผลิตและการแปรรูปข้าว ซึ่งกลยุทธ์หลักของโครงการฯ คือ การสร้างความร่วมมือทางธุรกิจระยะยาว และมีประสิทธิภาพระหว่างผู้มีส่วนร่วมตลอดห่วงโซ่การผลิต

เพื่อบรรลุกลยุทธ์ดังกล่าว เวทีข้าวยั่งยืน (Sustainable Rice Platform: SRP) ที่เกิดการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน อาทิ สหประชาชาติ (UN) และสมาชิกกว่า 100 สถาบัน/องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรไม่แสวงผลกำไร ชุมชนวิจัยนานาชาติ ได้พัฒนามาตรฐานข้าวยั่งยืน (SRP Standard) ถือเป็นมาตรฐานแรกสำหรับการผลิตข้าวที่มุ่งสู่ความยั่งยืนในระดับโลก ที่มีการรับรองและค้าขายได้ มาตรฐานข้าวยั่งยืนได้กำหนดเงื่อนไขทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่สามารถตรวจวัดได้ตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิตข้าวยั่งยืน โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรรายย่อยผ่านการสร้างศักยภาพและระบบการจัดการกลุ่ม

ในปีพ.ศ. 2559 กรมการข้าว โอแลม UTZ และ GIZ ได้ร่วมกันนำร่องทดสอบมาตรฐานการผลิตข้าวยั่งยืนกับเกษตรกรจำนวนสองกลุ่มเพื่อพัฒนาการเข้าถึงตลาดสำหรับเกษตรกรที่มีต้นทุนต่ำนอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้และแปลงสาธิตเทคโนโลยีสำหรับการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อช่วยสร้างรายได้เพิ่มเติมให้กับเกษตรกร

ผลการดำเนินโครงการที่ผ่านมา

- เกษตรกรจำนวน 9,226 ราย (เพศชาย 4,223 รายและเพศหญิงจำนวน 5,003 ราย) ในประเทศไทย อินโดนีเซีย และเวียดนาม ได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตข้าวยั่งยืนและการเชื่อมโยงตลาดข้าวยั่งยืน ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 20
- เกษตรกรจำนวน 4,291 รายในประเทศไทยได้รับการตรวจรับรองตามมาตรฐานข้าวยั่งยืนและได้คะแนนการปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานข้าวยั่งยืนที่ร้อยละ 93.86 ซึ่งเป็นระดับของผู้ที่ปลูกข้าวด้วยวิธีแบบยั่งยืน
- พื้นที่ปลูกข้าว 19,412 เฮกแตร์ได้รับการปลูกข้าวด้วยวิธีแบบยั่งยืน และข้าวยั่งยืนจำนวน 67,780 ตันขได้ถูกบ่อนเข้าสู่ห่วงโซ่ข้าวยั่งยืน
- องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน 34 แห่งในส่วนกลางและท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาห่วงโซ่การผลิตข้าวยั่งยืน

ผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ: กระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMZ) และ Olam International

ผู้ร่วมสนับสนุนด้านงบประมาณ: Crop Life International

ประเทศ: ประเทศไทย เวียดนามและอินโดนีเซีย

หน่วยงานร่วมดำเนินการ: หน่วยงานภาครัฐ Olam International และ Crop Life International

ระยะเวลาดำเนินโครงการ: เมษายน 2561 - กุมภาพันธ์ 2565

ข้อมูลเพิ่มเติม: www.thai-german-cooperation.info, www.asean-agrifood.org

ติดต่อ: มร.เกอมันน์ มุลเลอร์

อีเมล: german.mueller@giz.de